

Nr 87.

Av herr **Pettersson** i Rosta **m. fl.**, *angående viss ändring i nu gällande föreskrifter för hempermittering av vid jordbruket sysselsatta, i militär beredskapstjänst inkallade.*

Erfarenheten under både det nuvarande och det förra världskriget har visat, att lika stor vikt måste tillmätas folkförsörjningen som försvarsberedskapen, för att ett land skall undgå att bli indraget i kriget. Våra lager av brödspannmål äro nu tömda och beträffande lejdboatrafiken, som gett landet ej obetydliga tillskott av viktiga livsmedel, råder ovisshet, om den kan fortsätta i samma omfattning som hittills. Vi måste därför helt lita till landets egna resurser att säkerställa livsmedelstillgången. I detta läge framstår det som en tvingande nödvändighet, att så stora skördar som möjligt frambringas. Men ej nog härmed, jordbrukarna måste sättas i tillfälle att bärga den gröda, som jorden bär, i rätt tid.

Inkallelserna ha under de gångna åren utgjort ett svårt hinder för en god härgning. Det system för hempermittering av inkallade jordbrukare och jordbruksarbetare, vilket hittills tillämpats, har ej fungerat tillfredsställande. De hempermitterade ha ej hempermitterats i tid till skördearbetet och ofta har permissionen varit för kort. Vidare ha de uppgiftskort, som ensamma berättiga till hempermittering, tilldelats alltför få.

Den brist på van arbetskraft, som härigenom uppkommit vid jordbruket, framstår som alldeles särskilt kännbar under skörden. Den har ej kunnat ersättas av de frivilliga, som från städer och industriorter ställt sig till förfogande. Det säger sig självt, att denna frivilliga arbetskraft ej på långt när kan fylla den yrkesvane jordbrukarens eller jordbruksarbetarens plats.

Under den brådaste skördetiden förmår en jordbrukare arbeta 16 timmar om dygnet. Om hänsyn därtill tages till hans yrkeskunskap, torde han prestera två till tre gånger så mycket arbete som den vid jordbruksarbete ovane stadsbon.

Med hänsyn till lanthemmens ringa möjligheter att få hjälp med hushållsarbetet, ökas husmoderns redan förut betungande arbetsbörda, så snart hon måste hålla ytterligare folk med mat. Detta blir i ännu högre grad fallet, om hustrun under mannens inkallelse måste sköta ladugården och därmed sammanhängande göromål.

Finnes därtill småbarn i hemmet, kommer en nästan övermänsklig arbetsbörda att åvila hustrun. De uppenbara fördelar, som en hempermittering av männen under skörden skulle innebära för såväl folkhushållet i

dess helhet som för de enskilda medlemmar, som närmast beröras, ligga i öppen dag.

Det behöver ej särskilt framhållas, att det är av lika stor betydelse att sådden i god tid förberedes och utföres. Tjänstledighet för de inkallade jordbrukarna är därför lika nödvändig under sådden som under skörden.

Det är givet, att hempermittering av vissa kategorier inkallade betyder en försvagning av försvarsberedskapen. För att i möjligaste mån utesluta sådana konsekvenser böra de hempermitterade taga med sig uniform och övrig utrustning. Efter kort varsel kunna de då omedelbart och fullt krigstjänstdugliga inställa sig vid sina förband.

Med stöd av vad som här anförts få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära sådana ändringar i nu gällande föreskrifter för hempermittering av vid jordbruket sysselsatta, i militär beredskaps-tjänst inkallade, att alla jordbrukare, jordbrukarsöner och jordbruksarbetare med undantag av de, som genomgå sin första utbildning, erhålla permission under tillräckligt lång tid vid tidpunkten för sådd och skörd.

Stockholm den 20 januari 1943.

Ivar Pettersson,
Rosta.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Gustav Hallagård.

J. V. Pettersson
i Norregård.

K. A. Westman.

Gillis Olsson.

C. O. Carlsson.

K. E. Hansson.

Sven Andersson,
Vigelsbo.

Osc. Werner.

Per Persson,
Norrby.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.